

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

NORSK SPESIALOLJE AS AVD BAMBLE
Postboks 92 Vinderen (JE)
0319 Oslo

Oslo, 22. oktober 2018

Deres ref.:
Elin Måleng Tingstad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/217
Saksbehandler:
Alexander Kristiansen

Revisjonsrapport: Revisjon ved Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble

Kontrollnummer: 2018.023.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Elin Måleng Tingstad

Fra Miljødirektoratet:
Alexander Kristiansen

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Rune Aasheim

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjonen som ble presentert hos Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble under sluttmøtet den 18. oktober 2018. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 15. - 18. oktober 2018. Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 4 avvik og ga 3 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Det er mangler ved virksomhetens oppfølging av krav i storulykkeforskriften, om risikoanalyse, beredskap og informasjon til allmennheten
- Virksomheten har enkelte mangler ved det forebyggende vedlikeholdet
- Virksomhetens kontroll og vedlikehold av utstyr med fluorholdige klimagasser har mangler
- Virksomheten har ikke hvert år levert farlig avfall fra laboratoriet når mengden er over 1 kg

Anmerkninger:

- Virksomheten har ikke utarbeidet en oversikt over planlagt kontroll og vedlikehold av utslippskritisk utstyr i det forebyggende vedlikeholdsarbeidet

- Utslippene av nikkel til vann har vært høyere i 2018 enn tidligere
- Virksomhetens plikt til å påse at avfallet de mottar er deklarerert kan følges opp bedre

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble må sende en skriftlig bekreftelse innen 31. desember 2018 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

19. oktober 2018	Alexander Kristiansen	Einar Knutsen
dato	kontrollør Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Bamble kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORSK SPESIALOLJE AS AVD BAMBLE	
Organisasjonsnr.: 995652463	Eies av: 983716245
Bransjenr. (NACE-kode): 20.590 - Produksjon av kjemiske produkter ikke nevnt annet sted	

Kontrollert enhet

Navn: Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble	Anleggsnr.: 0814.0056.01
Kommune: Bamble	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	Gebyrsats: 3
Tillatelse gitt: 20. september 2010	Sist endret: 22. september 2017

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonen ble gjennomført ved å:

- granske dokumenter
- intervju sentralt plasserte personer i organisasjonen
- verifisere (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Tilsynet er gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48 og storulykkeforskriften § 4.

Revisjonens tema

- Internkontroll
- Avfall
- Prosess og rensutstyr
- REACH
- Utslipp til vann
- F-gasser

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 31. desember 2018 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Alexander Kristiansen.

4. Gebyr for revisjonen

Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 17. oktober 2018). Dette betyr at dere skal betale kr. 116 500,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for flerdagstilsyn.

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 18. oktober 2018. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Det er mangler ved virksomhetens oppfølging av krav i storulykkeforskriften, om risikoanalyse, beredskap og informasjon til allmennheten

Avvik fra:

Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (Storulykkeforskriften), §§4, 7, 11 og 12,

- vedlegg III Krav til storulykkevirksomhetens styringssystem og organisering for å forebygge og begrense storulykker punkt 2 og punkt 5,
- vedlegg IV Innhold i beredskapsplanen
- vedlegg V Opplysninger som skal meddeles allmennheten

Forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5 2. ledd punkt 6 og 7

Kommentarer:

Norsk Spesialolje AS har levert melding til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i 2014. Virksomheten har samtykke fra DSB til håndtering av farlig stoff.

Risikoanalyser

Virksomheten har en prosedyre for å gjennomføre risikoanalyser og har utarbeidet flere risikoanalyser som er grunnlag for beredskap og beredskapsplan. Risikoanalysen som omtales som risikoanalyse for storulykker er gjennomført ved et annet av virksomhetens anlegg, i Kambo. Det andre anlegget har likheter med anlegget i Bamble, men er ikke det samme og analysen inneholder et scenario som ikke er relevant i Bamble. Virksomheten opplyste under tilsynet at de planlegger å gjennomføre en ny og stedspesifikk risikoanalyse for storulykke.

Beredskapsplan

Beredskapsplanen skal blant annet sørge for at virksomheten er forberedt på å håndtere de storulykkescenariene som er identifisert. Planen skal tilpasses virksomhetens art, risiko, størrelse og kompleksitet. Virksomhetens beredskap utøves hovedsakelig av ekstern tjenesteyter som også brukes av andre virksomheter i nærområdet. Virksomhetens beredskapsplan ble sist revidert i 2017.

Øving av beredskapen

Den ansvarlige for virksomheten skal sørge for at beredskapsplanen blir øvd og testet årlig. Alle elementer i planen skal være øvd og testet i løpet av 3 år.

Informasjon til allmennheten

Den ansvarlige for virksomheten skal sikre at opplysninger angitt i vedlegg V i storulykeforskriften til enhver tid er oppdaterte og tilgjengelige for allmennheten, også elektronisk.

Det er mangler ved virksomhetens oppfyllelse av krav i forskriften:

- Risikoanalysen for storulykke (datert 15.5.2017) er ikke stedspesifikk for virksomheten i Bamble, men er en risikoanalyse utarbeidet for anlegget på Kambo. Risikoanalysen er sammen med tidligere analyser vedrørende brann og eksplosjon grunnlaget for virksomhetenes beredskap og beredskapsplan.
- Beredskapsplanen mangler tilstrekkelig beskrivelse av personell, materiell og utstyr som er tilgjengelig. Beskrivelsen skal også inkludere de ressurser som innleid beredskapsorganisasjon og samordnet virksomhet har og som inngår i beredskapen.
- Beredskapsplanen mangler en beskrivelse av hvordan ytre miljø blir rensert og rehabilitert ved utslipp til sjø.
- Beredskapsplanen mangler rutine for bistand til eksterne nød- og beredskapssetater når hendelser får konsekvenser utenfor egen virksomhet.
- Det mangler en plan for øving av beredskapen som sikrer at alle elementer i planen blir øvet i løpet av 3 år. Planen må også vise hvordan innleiet beredskapsorganisasjon og samordnet virksomhet øver slik at virksomhetens behov er dekket.
- Virksomheten har ikke gjort informasjon til allmennheten tilgjengelig elektronisk

Avvik 2

Virksomheten har enkelte mangler ved det forebyggende vedlikeholdet

Avvik fra:

Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (Storulykeforskriften), §§4 og 7 og vedlegg III punkt 3

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norsk Spesialolje AS, Bamble, datert 20. september 2010, sist endret 29.mars 2016, punkt 2.9 Plikt til forebyggende vedlikehold Forskrift om systematisk helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), §5 ledd 2 punkt 6 og 7

Kommentarer:

Norsk Spesialolje AS behandler farlig avfall og bruker installasjoner/utstyr til å lagre, håndtere og behandle avfallet. Forebyggende vedlikehold for å opprettholde tilfredsstillende tilstand på installasjoner/utstyr er nødvendig for å sikre det ytre miljø mot forurensning eller fare for forurensning og for å redusere faren for en storulykke.

Norsk Spesialolje AS har et system for forebyggende vedlikehold og har utarbeidet en prosedyre for gjennomføring og har sjekklister og kontrollskjemaer for å dokumentere gjennomført vedlikehold. De fleste av alarmene er testet sporadisk ved fyllinger under normal drift.

Det er mangler ved det forebyggende vedlikeholdet ved at:

Virksomheten har ikke systematisk testet overfyllingsvern (høy-høy) for lagertanker/behandlingsstanker som en del av det forebyggende vedlikeholdsarbeidet.

Avvik 3

Virksomhetens kontroll og vedlikehold av utstyr med fluorholdige klimagasser har mangler

Avvik fra:

Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), kapittel 6a, jf. forordning (EF) nr. 842/2006 om visse fluorholdige klimagasser (F-gassforordningen), artikkel 3

Kommentarer:

Bruk av fluorholdige klimagasser er regulert i produktforskriftens kapittel 6a (F-gasser). Eier av utstyr som inneholder F-gasser skal blant annet sørge for at:

- installasjon, vedlikehold og service av utstyret utføres av sertifiserte firmaer og personell
- lekkasje forebygges og utbedring av oppdaget lekkasje skjer så raskt som mulig
- det foretas jevnlig lekkasjekontroll (intervall avhengig av mengde gass)
- det finnes utstyrshistorie (loggbok) som blant annet viser når kontroller og lekkasjetester er gjennomført og mengder med avtappet og påfylt F-gass.
- avtapping og påfylling utføres av sertifisert personell

Norsk Spesialolje AS har ett anlegg som inneholder 8 kg med den fluorholdige kjølegassen HFK. Kontroll og lekkasjesøk av anlegget har vært gjennomført hvert halvår siden oppstarten i 2015.

Norsk Spesialolje AS har følgende mangler ved virksomhetens oppfyllelse av plikter i F-gassforordningen:

- Virksomheten har ikke utarbeidet utstyrshistorikk (loggbok) for kuldeanlegget, jf. F-gassforordningen, artikkel 3, punkt 6.
- Lekkasjekontrollene har blitt gjennomført av et firma som ikke er godkjent av Isovator jf. F-gassforordningen, artikkel 3, punkt 2.

Avvik 4

Virksomheten har ikke hvert år levert farlig avfall fra laboratoriet når mengden er over 1 kg

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11, §11-8.
Leveringsplikt

Kommentarer:

Avfallsforskriften, § 11-8 krever at farlig avfall skal leveres minst 1 gang per. Leveringsplikten inntreffer når mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

Laboratoriet ved Norsk Spesialolje genererer farlig avfall i mengder større enn 1 kg pr. år, men virksomheten har ingen rutine for å deklare og levere dette avfallet hvert år. Virksomheten har deklart og levert 8 kg av dette avfallet i juni 2018, og forrige levering var 12 kilo i november 2016.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten har ikke utarbeidet en oversikt over planlagt kontroll og vedlikehold av utslippskritisk utstyr i det forebyggende vedlikeholdsarbeidet

Kommentarer:

For å holde ordinære utslipp på lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp og storulykker skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold.

Norsk Spesialolje har i prosedyren "Vedlikehold (tanker, tankrengjøring, slanger etc)" beskrevet frekvens og gjennomføring for kontroll og vedlikehold av lagertanker, rørgater, slanger og oljeutskiller. Virksomheten benytter et eget skjema til å angi dato, ansvarlige og resultater fra gjennomført kontroll/vedlikehold av utstyret.

Virksomheten har ikke utarbeidet en oversikt over kommende oppgaver i vedlikeholdsarbeidet. En slik oversikt kan for eksempel være et excelark som viser tidspunktene for gjennomført og kommende kontroll/vedlikehold av hver enkelt tank, rørgate, slange eller oljeutskiller. En slik oversikt vil kunne forenkle planleggingen og oversikten over det forebyggende vedlikeholdsarbeidet.

Virksomheten kan også vurdere om utstyrshistorikken til utstyret skal være mer sammenstilt enn det systemet som brukes nå, slik at det er enklere å observere trender og få et samlet bilde av tilstanden. Dette blir viktig neste år da mye av utstyret ifølge vedlikeholdsplanen skal kontrolleres.

Anmerkning 2

Utslippene av nikkel til vann har vært høyere i 2018 enn tidligere

Kommentarer:

Tillatelsen, punkt 6.1 inneholder blant annet grenser for konsentrasjon av og totalt utslipp av nikkel til vann. Utslippsgrensene for nikkel til vann er en konsentrasjon på 0,1 mg/l og totalt utslipp 5 kg/år, begge gitt som årsmiddelverdier for kalenderåret.

Utslippsmålingene som virksomheten har gjennomført i 2018 viser forhøyede utslippsverdier i uke 25-29 og 37, som gir et gjennomsnitt hittil i år på en konsentrasjon på 0,15 mg/l og totalt utslipp 3,4 kg. I 2015-17 var årsmiddelverdiene 0,03-0,08 mg/l og 0,9-2,3 kg. Virksomheten har avviksbehandlet hendelsene og har gjennomført tiltak for å redusere utslippene av nikkel.

Anmerkning 3

Virksomhetens plikt til å påse at avfallet de mottar er deklarerert kan følges opp bedre

Kommentarer:

Norsk Spesialolje AS har mottatt viderelevert farlig avfall fra en 1. aktør i en avfallskjede uten at deklarasjonsummeret på de(n) opprinnelige deklarasjonene eller annen informasjon om deklarasjonen er oppgitt til virksomheten. Virksomheten har ikke etterspurt slik informasjon. Virksomheten har plikt til å påse at slik informasjon blir gitt fra 1. aktør, jfr § 11-13 i avfallsforskriften og de kan vurdere å følge opp slike leveringer nærmere f.eks ved å be om deklarasjonsnummer.

8. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte 15. oktober 2018: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 15. oktober 2018 til 17. oktober 2018.
 - 6 personer ble intervjuet
 - befaringer til følgende steder:
 - Stasjon for lasting og lossing av tankbil
 - Lagertanker og tank for behandling av olje inkludert fangdam
 - Anlegg for å rense forurenset vann
 - Renseanlegg for vann til utslipp
- Avsluttende møte 18. oktober 2018: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Temaveileder om strategi for å forebygge og begrense storulykker

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Norsk Spesialolje AS, Avd Bamble, 15. - 18. oktober 2018

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende:

- Beredskapsplan
- Risikoanalyse for storulykke
- Måleprogram for utslipp
- Mottakskontroll og journalføring
- Avfallshåndtering-utgående avfallsstrømmer
- Vedlikehold (tanker, tankrengjøring, slanger, etc)
- Diverse eksempler på deklareringer, samdeklareringer og eksportdokumenter (movementdocument, fraktbrev), kvitteringer for mottatt og levert avfall
- Månedspeiling (lagerstatus) for september
- Melding til DSB etter §6